

Festiwal Łódź Wielu Kultur 2026

W programie znajdą się m.in. łódzka premiera drugiej płyty zespołu „Współgłosy” Marcela Balińskiego, wydarzenia poświęcone kulturze Głuchych, w tym działania performatywne Daniela Kotowskiego, premiera spektaklu „Nireńska. Próba otwarta” Mai Kleczewskiej i Agnieszki Przepiórskiej.

Kilka dni, wiele historii

Festiwal Łódź Wielu Kultur w 2026 roku po raz pierwszy przybrał formułę wydarzenia kroczącego – jego program rozłożony jest od maja do listopada. Program festiwalu buduje cztery wzajemnie przenikające się ścieżki: Łódzkie biografie, Geografie przemocy i solidarności, Kultura Głuchych i Oddech. Wrześniowy długi weekend będzie jednak jednym z najważniejszych momentów całej edycji. To właśnie wtedy festiwalowe ścieżki spotkają się w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana oraz łódzkich instytucjach kultury, a także szkołach, tworząc niezwykle różnorodny kilkudniowy program.

Tegoroczny festiwal wyrasta z historii miasta budowanego przez ludzi o różnych korzeniach, językach, historiach. Jednocześnie jego program patrzy daleko poza granice Łodzi. Powróci do biografii związanych z Łodzią – historii ludzi, których życie przekraczało granice państw, języków i kultur. Przyjrzy się współczesnym geografiom przemocy i solidarności, opowiadając o miejscach dotkniętych wojną, migracją i kryzysami humanitarnymi. Jednocześnie będzie inicjował budowanie wspólnoty i celebrację życia.

Łódzkie biografie

Jednym z ważnych tematów festiwalu są postacie związane z Łodzią, których biografie przekraczały granice państw i kultur. Podczas wrześniowych wydarzeń szczególne miejsce zajmie historia Poli Nireńskiej – tancerki, choreografki, uczennicy Mary Wigman, żony Jana Karskiego. Nireńska zrewolucjonizowała spojrzenie na taniec modern. 20 września o godzinie 19:00 w Centrum Dialogu odbędzie się premiera spektaklu „Nireńska. Próba otwarta” w reżyserii Mai Kleczewskiej. Inspiracją dla spektaklu jest biografia Niereńskiej „Tancerka i zagłada” autorstwa Weroniki Kostyrko. Inicjatorką projektu i odtwórczynią głównej roli jest Agnieszka Przepińska, która tak opowiada o spektaklu: To opowieść o pamięci. O tym, co pozostaje po człowieku, gdy znikają świadkowie jego życia. O historii zapisanej w ciele, ruchu i sztuce. O próbie ocalenia śladów tych, którzy odeszli. To opowieść o determinacji, wytrwałości, ambicji i talencie, o walce o siebie, o realizację marzeń, mimo niesprzyjających okoliczności: rodzinnych, społecznych, politycznych i historycznych. 21 września o godzinie 19:00 odbędzie się pokaz drugi spektaklu z tłumaczeniem na polski język migowy.

Geografie przemocy i solidarności

W ramach ścieżki powstanie wystawa kuratorowana przez Małgorzatę Ludwisiak i Katarzynę Słobodę „Na krawędzi chaosu”, realizowana w partnerstwie z Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi. Wystawa zbiorowa podejmuje istotne pytania. Jak odnaleźć się w świecie, w którym wojny, katastrofa klimatyczna, przymusowe migracje i kryzysy społeczne stają się codziennością? Czy możliwe jest dziś myślenie o wspólnocie i solidarności poza prostym podziałem na „my” i „oni”? Zaprasza do refleksji nad współczesnością rozumianą jako stan nieustannej niestabilności – moment zawieszenia pomiędzy rozpadem znanych porządków a możliwością wyłonienia się nowych form życia społecznego. Wśród artystek i artystów zaproszonych do udziału w wystawie znajdą się m.in. Białorusinka Ala Savashevich, Eglė Budvytė pochodząca z Litwy, Yulia Krivich pochodząca z

Ukrainy, Rana Hamadeh z Libanu oraz argentyńskie artystki – Ana Lozza i Barbara Hang. Swoje prace pokażą także polskie artystki i artyści, m.in. Edgar Bąk i Agnieszka Kalinowska. Wernisaż wystawy jest zaplanowany na 18 września.

Muzyka, która łączy różne doświadczenia

Festiwal otworzy premierowy koncert zespołu „Współgłosy”. To autorski projekt kompozytora i pianisty Marcela Balińskiego, łączący jazzowe trio, chór osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz aktorów Magdalenę Koleśnik i Bartka Bielenię. Zespół w 2025 roku otrzymał Fryderyka za swoją pierwszą płytę. Łódzki koncert zaplanowany na 17 września o godzinie 19:00 będzie premierą nowej płyty zespołu. Na scenie znajdzie się pełny skład artystów występujących na albumie – gościnnie wystąpią Błażej Król i Tomasz Kot, a także sekcja dęta.

Kultura Głuchych – język który się widzi

Tej jesieni w Łodzi swoje indywidualne miejsce otrzyma Kultura Głuchych. Organizatorzy chcą pokazać kulturę Głuchych nie jako temat związany wyłącznie z dostępnością, ale jako pełnoprawny obszar sztuki i doświadczenia społecznego. Język migowy, ciało, ruch i ich naturalna performatywność stają się tu punktem wyjścia do opowiadania o komunikacji i wspólnocie.

W programie znalazły się wystawy Głuchych artystów: „Gest i mimika g/Głuchych” Marka Krzysztofa Laseckiego w Galerii Bałuckiej oraz „Instrukcja obsługi normalności” Tomasza Grabowskiego w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi. Wernisaże tych wystaw zaplanowane są na 17 września.

Jedną z najważniejszych postaci ścieżki Kultury Głuchych jest Daniel Kotowski – artysta wizualny i performer, który w swojej twórczości bada relacje między językiem migowym, ciałem i przestrzenią. Interesuje go komunikacja poza światem zdominowanym przez język foniczny, a język migowy staje się w jego pracach także językiem sztuki. W tym roku współtworzył wystawę w Pawilonie Polskim na Biennale Sztuki w Wenecji. Podczas Festiwalu, 18 września Kotowski zaprezentuje w budynku YMCA wideoperformans „CRYING/TRYING” oraz wykład performatywny.

Po długim festiwalowym weekendzie rozpocznie się Tydzień Kultury Głuchych, organizowany wokół przypadającego 27 września Międzynarodowego Dnia Głuchych i Języka Migowego. W jego ramach odbędą się m.in. spotkania i rozmowy prowadzone w języku polskim oraz Polskim Języku Migowym. Program edukacyjny powstaje we współpracy z Polskim Związkiem Głuchych, obchodzącym w 2026 roku 80-lecie działalności.

Festiwal, który otwiera przestrzeń dla każdego

Obok spektakli, koncertów i wystaw w programie tegorocznego Festiwalu Wielu Kultur znalazły się ponownie wydarzenia rodzinne, warsztaty, działania dla dzieci i młodzieży oraz wydarzenia plenerowe.

W ramach programu dla młodszej publiczności pojawią się projekty poświęcone m.in. przemocy rówieśniczej, kryzysom i emocjom towarzyszącym dorastaniu we współczesnym spolaryzowanym świecie. Nie zabraknie także działań partycypacyjnych i artystycznych, dotyczących także Kultury Głuchych, w których dzieci i młodzież będą mogły aktywnie uczestniczyć. Część wydarzeń zostanie zrealizowana w szkołach.

Ważnym elementem weekendu będą również wydarzenia pozwalające złapać oddech: wspólne jedzenie, muzyka, taniec i spotkania w plenerze, które będą miały miejsce w Miasteczku Festiwalowym w Parku Ocalałych w dniach 19-20 września. Park stanie się przestrzenią

współtworzoną przez lokalnych twórców, organizacje społeczne, kolektywy, wydawnictwa, animatorów, artystów oraz osoby tworzące autorskie produkty i rękodzieło.

Wśród drzew rozbrzmiewać będzie muzyka podczas potańcówek Poranki u Yanki, pojawi się Punkt Interwencji Artystycznej, realizowany przez białoruskie artystki – Ksenię Logovaie, Yanę Kasperovich (Pracownia Dzivne) oraz instalacja „Latawce dla pokoju”, francuskiego artysty Victora Guerihault z międzypokoleniowymi warsztatami. Nie zabraknie także propozycji koncertowej. W sobotę rozbrzmi scena muzyczna Festiwalu Łódź Wielu Kultur, na której staną: Rasm Almashan – polsko-jemeńska wokalistka i autorka testów, Rasha Nahas – palestyńska wokalistka rockowa i Shkoon – niemiecko-syryjska grupa z Hamburga.

Wrześniowy długi weekend Festiwalu Łódź Wielu Kultur będzie kulminacją opowieści, którą festiwal buduje przez cały 2026 rok. To opowieść o mieście, które od zawsze było miejscem przenikania się kultur – ale również o współczesnym świecie, w którym musimy się odnaleźć pomimo różnic doświadczeń, poglądów, perspektyw i zagrożeń.

Strona Festiwalu Łódź Wielu Kultur 2026: lodzwielukultur.pl

Organizator Festiwalu Łódź Wielu Kultur: Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi